

สำนักงานที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

๙๑๒ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ ๑๐๒๕๐ โทร ๐๒-๓๗๘๘๓๐๐ ต่อ ๘๙๑๐

ที่ สขต. ๐๑๓/๒๕๖๓

วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

เรื่อง ขอให้ให้มีมาตรการขยายเวลาในการสำรวจการถือครองที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยและทรัพยากรธรรมชาติ สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ในพื้นที่คุ้มครอง ภายใต้ พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และชะลอการออกอนุบัญญัติ พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒) หนังสือ ที่ สขต. ๑๗๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่องขอให้ชะลอการบังคับใช้ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

อ้างถึง หนังสือ ที่ สขต. ๑๗๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ขอให้ชะลอการบังคับใช้ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น

ตามที่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓(๒) มาตรา ๕๗ (๒) บัญญัติให้ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิในการจัดการ บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยรัฐมีหน้าที่ต้องอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา ฟื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการ และได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการดำเนินการขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนา สร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชนตำบล สภาองค์กรชุมชนระดับจังหวัด และที่ประชุม สภาองค์กรชุมชนตำบลในระดับชาติ ตลอดจนการสร้างความร่วมมือ ประสานงานกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้ ร่วมกับภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน และนักวิชาการ เป็นภารกิจตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๒ (๒) “ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทาง เศรษฐกิจ สังคม และกฎหมาย รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นที่มีผลต่อพื้นที่มากกว่าหนึ่งจังหวัด ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม” ปัจจุบันมีการ จัดแจ้งจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล จำนวน ๗,๗๙๑ แห่ง (ข้อมูล ณ เมษายน ๒๕๖๓) และมีพื้นที่สภาองค์กร ชุมชนตำบลที่ได้รับผลกระทบ พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ประมาณ ๘๑๙ แห่ง (๕๘ จังหวัด)

เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับระบุให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไปดำเนินการสำรวจการครอบครองที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของประชาชนในเขตอุทยานแห่งชาติ ตามมาตรา ๖๔ ของ พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒๑ ของ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และทำการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประเภทและชนิดของทรัพยากรธรรมชาติ ที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ในอุทยานแห่งชาติ ตามมาตรา ๖๕ ของ พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน นับแต่วันที่ พ.ร.บ. นี้ใช้บังคับ หรือให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ทั้งนี้ หากพ้นระยะเวลานี้จะไม่มีผลสำรวจอีก ฉะนั้นการดำเนินการสำรวจข้อมูลในช่วงดังกล่าวจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ต่อการรักษาสิทธิของชุมชนในการอยู่อาศัย ดำเนินกิจกรรมเพื่อการดำรงชีพ และการใช้ทรัพยากรที่ทดแทนได้ ทั้งชุมชนในเขตอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ด้วยเหตุนี้ นับตั้งแต่กฎหมายทั้ง ๒ ฉบับถูกบังคับใช้เป็นต้นมา อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหลายแห่งได้ร่วมกับชุมชนและภาคีในพื้นที่ ดำเนินการสำรวจข้อมูลการถือครองที่ดินตามข้อกำหนดของกฎหมาย อย่างไรก็ตาม พบว่า หลายแห่งมีปัญหาอุปสรรคทั้งด้านจำนวนบุคลากร เครื่องมือ รวมทั้งงบประมาณในการดำเนินงาน ซึ่งในปี พ.ร.บ. งบประมาณออกมามีค่า ส่งผลกระทบต่อการทำงานของภาครัฐ ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดขั้นวิกฤตของโรคโควิด ๑๙ ส่งผลให้รัฐบาลต้องออก พ.ร.ก. ฉุกเฉินเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรคโควิด ๑๙ อย่างเข้มงวด ซึ่งจะกระทบต่อการดำเนินงานร่วมกับชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงมีความเป็นไปได้สูง ว่าการดำเนินการสำรวจภายใต้กฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ อาจไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน หรือภายในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จะส่งผลกระทบต่อสิทธิชุมชนที่อยู่อาศัย และชุมชนที่ทำกินในเขตป่าจำนวนประมาณ ๒,๙๗๐ ครัวเรือน ซึ่งมีพื้นที่ที่ต้องทำการสำรวจรวม ๔.๗ ล้านไร่

นอกจากนี้ในปัจจุบัน กรมป่าไม้กำลังดำเนินการออกอนุบัญญัติภายใต้ พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีทั้งหมด ๓๓ ฉบับ โดยมีการประกาศใช้ไปแล้ว ๓ ฉบับ กำลังรอประกาศอีก ๑ ฉบับ ที่เหลือยังอยู่ในการพิจารณา ร่างที่มูลนิธิสถาบันวิจัยกฎหมาย (สคก.) ภายใต้กำกับของสำนักงานกฤษฎีกา จัดทำการศึกษาให้กรมป่าไม้ ทั้งนี้ พบว่าในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ และมีการประกาศใช้ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ทำให้มีข้อจำกัดต่อการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการแสดงความคิดเห็น และอนุบัญญัติบางฉบับมีผลกระทบต่อชุมชนเป็นวงกว้างมากกว่า ๑๐,๐๐๐ ชุมชน เช่น อนุบัญญัติ ตามมาตรา ๓๑ ที่ว่าด้วยการกำหนดขนาดของพื้นที่ป่าชุมชน และสัดส่วนพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ใช้ประโยชน์ภายในป่าชุมชน

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้นทางเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมือง และเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนตำบล จึงมีข้อเสนอต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานใต้สังกัดที่เกี่ยวข้องดังนี้

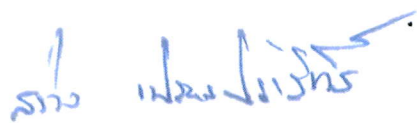
๑. ให้มีมาตรการทางกฎหมายในการขยายการดำเนินการสำรวจที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัย และข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ภายใต้ พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ออกไปอีกเป็นระยะเวลา ๑ ปี โดยนับจากวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้สำเร็จตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และสอดคล้องกับใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. ให้ชะลอการออกประกาศอนุญาตที่เหลือ ภายใต้ พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ จนกว่าจะมีกลไกในการรับฟังความคิดเห็นอย่างกว้างขวางโดยมั่นใจว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะเครือข่ายป่าชุมชนได้แสดงความคิดเห็นต่ออนุญาตอย่างเพียงพอ

๓. ให้กรมอุทยานแห่งชาติ หรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยให้เขตอุทยานฯ ต่างๆ เปิดเผยข้อมูลทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง หรืออำนวยความสะดวกด้านข้อมูลให้แก่สภาองค์กรชุมชนตำบล ที่อยู่ในเขตพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนจะได้นำไปเปรียบเทียบกับแผนที่ที่ชุมชนได้จัดทำข้อมูลเบื้องต้น (แผนที่ทำมือ , แผนที่ GIS , ฯลฯ) หรือบูรณาการข้อมูลกับปรับใช้กับชุมชนในการใช้ฐานข้อมูลร่วมกัน เพื่อความโปร่งใสของข้อมูลของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งให้หัวหน้าอุทยานฯ หาวิธีการการทำงานร่วมกันกับสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ต่างๆ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อเสนอข้างต้นจะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของท่าน และขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสว่าง เปรมประสิทธิ์)

ประธานป่าชุมชนบ้านน้ำโค้ง ตำบลสระเนียน
เครือข่ายป่าชุมชน จังหวัดน่าน
เครือข่ายป่าชุมชน ภาคเหนือ

(นายชูชาติ ผิวสว่าง)

ประธานที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

นายชูชาติ ผิวสว่าง

ประธานที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล
สำนักงานที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล
โทรศัพท์ ๐๘๑ - ๘๓๖๒๕๐๗ โทรสาร ๐๒-๓๓๘-๘๓๘๖